

Informācija medijiem
16.03.2017.

Ar skaidrojošu kampaņu aicinās iedzīvotājus nepārmaksāt par zālēm

Nevalstiskā organizācija *Veselības projekti Latvijai* sadarbībā ar Zāļu valsts aģentūru uzsāk kampaņu “Kā nepārmaksāt par zālēm?” ar mērķi informēt cilvēkus par ģenēriskajām jeb patentbrīvajām zālēm. Ģenēriskās zāles, kas ir ar līdzvērtīgu iedarbību, kvalitāti un drošumu kā oriģinālās zāles, cenas ziņā būtiski atšķiras. ZVA apkopotie dati par 2016. gadu liecina: oriģinālo zāļu vidējā cena par zāļu iepakojumu ir 19.60 EUR, savukārt, ģenērisko zāļu vidējā cena par iepakojumu ir 4.69 EUR. Pēc pārdošanas apjomiem ģenēriskās zāles sastāda 75% no tirgus, savukārt, oriģinālās zāles – 25%.

Ģenēriskās zāles ir tādas zāles, kas efektivitātes, drošuma un kvalitātes ziņā ir līdzvērtīgas atsauces zālēm jeb oriģinālajām zālēm, kas zāļu tirgū parādījušās ātrāk. Ģenēriskās zāles aptiekās ir pieejamas pēc tam, kad oriģinālo zāļu ražotājam ir beidzies patenta aizsardzības laiks. Ģenēriskajām zālēm ir tāds pats aktīvo vielu kvalitatīvais, kvantitatīvais sastāvs un zāļu forma, bet to galvenā priekšrocība ir tā, ka tām ir ievērojami zemāka cena nekā šo pašu zāļu oriģināliem. Cena ir atšķirīga tāpēc, ka ģenēriskās zāles satur labi zināmas, drošas un efektīvas aktīvās vielas, ko jau ir pārbaudījuši oriģinālo zāļu ražotāji un ilgstoši lietojuši pacienti. Tādejādi ģenērisko zāļu ražotājiem vairs nav nepieciešams ieguldīt laiku un līdzekļus, lai veiktu pilnu pētījumu ciklu ar dzīvniekiem un cilvēkiem. Tā vietā ražotājam ir jāveic biopieejamības pārbaude – jāpierāda, ka ģenēriskās zāles cilvēka organismā uzsūcas tādā pašā koncentrācijā un ātrumā kā oriģinālais medikaments.

Kampaņas galvenā mērķa grupa ir gados vecākie Latvijas iedzīvotāji, kam ikdienā visvairāk nepieciešams lietot medikamentus¹. Kampaņas ietvaros ir sagatavots informatīvs, skaidrojošs materiāls iedzīvotājiem par to, kas ir ģenēriskās zāles, kādas ir to priekšrocības, efektivitāte un sastāvs, kā tās ražo un reģistrē. Materiāls tiks izplatīts visās Latvijas bibliotēkās, Rīgas sociālajos dienas centros pieaugušajiem kā arī aptiekās, kas izteikušas vēlmi kampaņas laikā būt par informatīvo partneri. Radio reklāmās un plakātos aptieku skatlogos būs izteikts aicinājums par zāļu cenu konsultēties ar farmaceitu.

Lai arī iepriekš internetā veikta aptauja² liecina, ka lielākā daļa Latvijas iedzīvotāju vecumā no 18 līdz 74 gadiem (72%) ir informēti par to, ka daudziem medikamentiem aptiekās ir pieejami terapeitiski līdzvērtīgie ģenēriskie medikamenti, biedrības “Veselības projekti Latvijai” organizētie semināri Latvijas senioriem³ vairākās pilsētās liecina, ka gados vecākiem cilvēkiem trūkst visaptverošu zināšanu par ģenēriskajām zālēm, kas var veicināt pārmaksāšanu par ikdienā nepieciešamajām zālēm.

“Farmācijas nozare ir business, kur katra puse aktīvi aizstāv savas intereses. Zāļu ražotāji mērķtiecīgi iesaistās ārstu tālākizglītībā un aktīvi āstus informē par saviem jaunajiem un dārgajiem medikamentiem, aptieku īpašnieki piedāvā atlaides, ja pacients iegādāsies vairākus medikamentus... Pacientam, lai nepaliktu zaudētājos – nepārmaksātu un neiegādātos nevajadzīgas zāles vai uztura bagātinātājus, ir jābūt kritiski domājošam un zinošam. Tāpēc ir ļoti svarīgi, lai iedzīvotāji, tai skaitā mūsu seniori, mācētu savas zāles

¹ Vecumā virs 74 gadiem 64,6% Latvijas iedzīvotāju lieto bezrecepšu zāles un vēl vairāk – 79,1% lieto recepšu zāles. Centrālā statistikas pārvalde, dati par Latvijas iedzīvotāju medikamentu lietošanu 2014.gadā iegūti European Health Interview Survey – EHIS apsekojumā. <http://www.csb.gov.lv/print/notikumi/bezreceptsu-medikamentus-lieto-54-latvijas-iedzivotaju-43994.html>

² Biedrības “Veselības projekti Latvijai” un SKDS veiktā aptauja, rezultāti pieejami ziņojumā “Ģenērisko zāļu lietošana Latvijā: iedzīvotāju un speciālistu informētība, viedokļi un pieredze” (2015), pieejams: http://www.veselibasprojekti.lv/upload/Petijuma_zinojums_27072015.pdf (17.lpp.)

³ Semināri senioriem “Kā nepārmaksāt par zālēm un lietot zāles pareizi, droši un atbildīgi” notikuši 2016.g. rudenī Saldū, Preiļos, Līvānos, Carnikavā un Rīgā. Pasākumus finansiāli atbalstīja Sabiedrības integrācijas fonds no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem.

atpazīt ne tikai pēc ražotāja dotā nosaukuma, bet arī pēc aktīvās vielas un nekautrētos ārstam un farmaceitam pajautāt, vai viņu zālēm nav maciņam draudzīgākas alternatīvas,” stāsta “Veselības projekti Latvijai” valdes priekšsēdētāja Vita Dumpe.

Kampanai noslēdzoties biedrības tālākie soļi būs priekšlikumu izstrādāšana un iesniegšana Veselības ministrijai, lai mazinātu izdevumus, kas pacientiem rodas neracionāli pārmaksājot par zālēm, un palielinātu ģenērisko zāļu īpatsvaru Latvijā.

[Relīzes beigas]

Biedrība *Veselības projekti Latvijai* ir neatkarīga, profesionālu ekspertu komanda veselības aprūpes jautājumos. Biedrības mērķis ir aizstāvēt sabiedrības intereses veselības aprūpes jomā Latvijā. Biedrības mērķis ir panākt reālas izmaiņas un uzlabojumus veselības politikā un padarīt veselības aprūpi pieejamu un saprotamu ikvienam valsts iedzīvotājam.

Papildus informācija:

Vita Dumpe

biedrība „Veselības projekti Latvijai”

Tālr.: 29209612, e-pasts: veselibasprojekti@gmail.com

www.veselibasprojekti.lv

Twitter: @VP_Latvijai

Facebook: @veselibasprojektilatvijai